

MARDİN'İN TARIM VE HAYVANCILIK YAPISINA İLİŞKİN ARAŞTIRMA RAPORU-2018

Doç. Dr. Mehmet Behzat Ekinci, MAÜ, İİBF, İktisat, Eylül 2018

İÇİNDEKİLER

- I) Mukaddime
- II) Metodoloji
- III) Anket İçeriği
- IV) Genel Değerlendirme ve Teklifler

I) MUKADDİME

- Bu saha çalışması, 19-22 Nisan 2018'de, 5.Uluslararası Mardin Tarım Ekipmanları, Gıda ve Hayvancılık Fuarı'nın (Magrotex 2018) katılımcı firmalarıyla gerçekleştirilmiştir.
- Temel amaç, Mardin'in tarım ve hayvancılık yapısına ilişkin sorunları bu sektörlerle yakından ilgili firmaların bakış açısıyla tespit ederek ilgili çözüm tekliflerini ortaya koyabilmektir.
- Araştırma ile elde edilen sonuçlar; ilgili kişiler, kurumlar ve kamuoyu ile paylaşılarak Mardin'in tarım ve hayvancılık yapısının daha da iyileştirilmesine katkı sağlanması hedeflenmektedir.
- Çalışma, Mardin Artuklu Üniversitesi (MAÜ) İİBF İktisat Bölümü Öğretim Üyesi ve TOBB/TEPAV, Mardin İli/İlçeleri Oda/Borsa Akademik Danışmanı Doç. Dr. Mehmet Behzat Ekinci'nin koordinasyonuyla İktisat Bölümü öğrencilerinin katkılarıyla yürütülmüştür.
- Bu araştırma, Mardin İli/İlçeleri Odalarının/Borsalarının MAÜ ile ortak çalışması niteliğindedir.

II) METODOLOJİ

- Toplamda 35 Fuar katılımcısı firma ile görüşülmüştür.
- 35 firmanın 16'sı (%46) Mardin'den, 19'u (%54) Mardin dışından katılmıştır.
- Mardin dışından katılım sağlanan iller şöyledir: Diyarbakır, Urfa, Antep, Antakya, Adana, Mersin, Antalya, Ankara, Manisa.
- Saha çalışması, yüzyüze anket usulüyle gerçekleştirilmiştir.
- Ankette şu 2 (iki) ana soru klasik tarzda yöneltilmiştir:
  1. Mardin'deki tarım ve hayvancılık yapısına dair değerlendirmeleriniz (kapasite/sorunlar) nelerdir?
  2. Mardin'deki tarım ve hayvancılık yapısına dair sorunların giderilmesine yönelik neler yapılabilir?
- Verilen cevaplar harmanlanarak değerlendirmeye tâbi tutulmuştur.
- Anket, kapsamı gereği sınırlı olduğundan, çok derinliğine analizler yerine durum tespiti yapılarak genel değerlendirmelerde bulunulmuştur.
- Öte yandan Mardin dışından firmaların da ankete dahil edilmiş olması, Mardin'in tarım ve hayvancılık yapısının bir "dış göz" ile değerlendirilmesi imkânını sağlaması dolayısıyla araştırmanın anlamını artırmaktadır.

III) ANKET İÇERİĞİ

Söz konusu 2 soruya verilen cevaplar harmanlanarak aşağıda sunulmaktadır:

1) Mardin'deki tarım ve hayvancılık yapısına dair değerlendirmeleriniz (kapasite/sorunlar) nelerdir?

- Tarım açısından Çukurova'dan sonra en önemli bölgelerden olmasına rağmen Mardin'de çiftçiler bilinçsizdir.
- Topraklar verimli olmasına rağmen bilinçli bir tarım icra edilmemektedir.
- Su eksikliği ve sulama sorunları vardır.
- Elektrik başlıca sorunlardan biridir. Kesintilerden dolayı tarım ve hayvancılık ciddi zarar görmektedir.
- Tarım kısmen daha iyidir ama hayvancılık konusunda yeterli faaliyet gerçekleştirilmemektedir.
- Hayvancılığa yeterli destek verilmemektedir.
- Hayvancılık konusundaki en büyük sorunlardan biri, bazı verilerin gerçekte olmayıp kâğıt üzerinde olmasıdır.

2) Mardin'deki gıda, tarım ve hayvancılık yapısına dair sorunların giderilmesine yönelik neler yapılabilir?

- Elektrik kesintileri giderilmelidir.
- Elektrik şirketleri tekrar kamulaştırılmalıdır.
- GAP Projesi derhal tamamlanmalıdır.
- Köy meraları genişletilmelidir.
- Yasaklı alanlara giriş izni verilmelidir.
- Çiftlikler kurulması özendirilmeli ve bunlara teşvik sağlanmalıdır.
- Mardin'de yetişen buğdayın ve üretilen bulgurun yurt dışında tanıtımı yapılmalıdır.
- Mardin'de ve civarında zeytinciliğe özel önem verilmelidir.
- Bölgede sebze yetiştiriciliğine ağırlık verilmelidir.
- Özellikle İl/İlçe Tarım Müdürlükleri; çiftçilere toprağı işleme, sulama vb. hususlarda eğitim programları düzenlemelidir.
- Hayvancılık sorunlarına dair saha çalışmaları yapılmalı ve etkin bir faaliyet için fizibilite etüdü gerçekleştirilmelidir.
- Ziraat Fakültesi kurulmalıdır.

IV) GENEL DEĞERLENDİRME VE TEKLİFLER

Araştırma ile ortaya çıkan sonuçlar ve ilgili teklifler şöyle sıralanabilir:

- Firmalar, Mardin'in yüksek bir tarım ve hayvancılık potansiyelinin varlığını kabul etmekte fakat bu kapasitenin yeterince ve etkin bir şekilde kullanılmadığına dikkat çekmektedir. Nitekim, tarım açısından Çukurova'dan sonra en önemli bölgelerden olmasına rağmen Mardin'de çiftçilerin bilinçli bir tarım icra etmediğine vurguda bulunmaktadır. Firmalar ayrıca, Mardin'in tarım ve hayvancılık alanındaki temel sorunları arasında su/sulama eksikliğini ve elektrik kesintilerini dile getirmektedir.
- Firmalar, Mardin'deki gıda, tarım ve hayvancılık yapısına dair sorunların giderilmesine yönelik birtakım tekliflerde bulunmaktadır. Bunlardan bir kısmı şöyledir: Elektrik kesintileri giderilmelidir, GAP Projesi derhal tamamlanmalıdır, Köy meraları genişletilmelidir, Yasaklı alanlara giriş izni verilmelidir, Çiftlikler kurulması özendirilmeli ve bunlara teşvik sağlanmalıdır, Mardin'de yetişen buğdayın ve üretilen bulgurun yurt dışında tanıtımı yapılmalıdır, Mardin'de ve civarında zeytinciliğe özel önem verilmelidir, Bölgede sebze yetiştiriciliğine ağırlık verilmelidir, Çiftçilere toprağı işleme, sulama vb. hususlarda eğitim programları düzenlemelidir, Hayvancılık sorunlarına dair saha çalışmaları yapılmalı ve etkin bir faaliyet için fizibilite etüdü gerçekleştirilmelidir, Ziraat Fakültesi kurulmalıdır.